

Avge utlåtande gällande kommunernas gemensamma avfallspolitiska program för åren 2023-2028

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 24.11.2022 § 99
187/11.02.03/2022

Beredare

Samhällsingenjör Matias Jensén, tfn 044 358 5724
fornamn.efternamn@pargas.fi

Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnd har berett ett utkast för det avfallshanteringspolitiska programmet för programperioden 2023–2028. Målet med programmet är att skapa en gemensam syn bland kommunerna i området på visionen, målen och åtgärderna för avfallshanteringen och hur servicen skall utvecklas inom kommande programperiod.

Till samarbetsområdet för Sydvästra Finlands avfallsservice hör kommunerna Aura, S:t Karins, Kimitoön, Lundo, S:t Mårtens, Masku, Virmo, Nådendal, Nousis, Pemar, Pargas, Pöytis, Reso, Rusko, Salo, Sagu, Åbo och Nystad.

Målet med den finländska avfallslagstiftningen och avfallspolitiken är att främja cirkulär ekonomi och hållbar användning av naturresurser, minska avfallets mängd och skadlighet, förebygga den fara och skada för hälsan och miljön som avfallet och avfallshanteringen medför, säkerställa en fungerande avfallshantering samt förebygga nedskräpning. En central princip som styr avfallspolitiken är också den allmänna skyldigheten att i all verksamhet iaktta prioritetsordningen i enlighet med avfallslagen, enligt vilken:

- Man ska i första hand sträva efter att undvika uppkomsten av avfall.
- Om avfall uppkommer ska det förberedas för återanvändning.
- Om återanvändning inte är möjlig ska avfallet i första hand återvinnas som material och i andra hand återvinnas som energi.
- Avfall får deponeras på avstjälningsplatser endast om det inte är tekniskt eller ekonomiskt möjligt att återvinna avfallet.

Enligt avfallslagen ska kommunen ordna avfallshantering av avfall från bostäder, kommunalt avfall från kommunernas förvaltnings- och servicefunktioner samt annat avfall som kommunen ansvarar för. Uppgifterna i anslutning till skötseln av dessa uppgifter delas in i två delar:

- Lagstadgade serviceuppgifter för ordnande av avfallshantering, såsom transport, mottagning, återvinning och behandling av avfall samt rådgivning och upplysning om avfallshantering.
- Myndighetsuppgifter i anslutning till ordnandet av avfallshanteringen, till exempel beslut om avfallstaxa och avgifter samt utfärdande av avfallshanteringsföreskrifter.

I Sydvästra Finland ordnar Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab (LSJH), som ägs av delägarkommunerna i samarbetsområdet, de serviceuppgifter inom avfallshanteringen som hör till kommunens ansvar.

Beredningen av utkastet till det nya programmet inleddes hösten 2021 vid ett inledande seminarium till vilket många av delägarkommunernas förtroendevalda och anställda, samt LSJH:s personal kallades. I början av 2022 fortsatte arbetet med enkäter riktade till kommuninvånare och arbetstagare.

Med enkäterna kartlades synpunkter på bl.a. utvecklingen av avfallshanteringstjänsterna, minskningen av avfallsmängden och effektiveringen av återvinningen. Enkätresultaten användes som basuppgifter workshophelheten för fyra temagrupper som ordnades i slutet av våren 2022, där man tillsammans med experter inom avfallsbranschen kom med förslag på mål och åtgärder för programmet. I temagrupperna fanns representanter för kommunala aktörer inom avfallsbranschen och representanter från bl.a. NTM-centralen i Egentliga Finland, LSJH, Valonia, Motiva, Fastighetsförbundet, Finlands Egnahemsförbund, Åbo yrkeshögskola, Rinki Oy samt företag inom avfallsbranschen.

Programmets vision, mål och åtgärder: "Invånarna, kommunerna och avfallshanteringsaktörerna i området genomför lyckade och hållbara åtgärder för att minska avfallsmängden tillsammans. Mångsidiga kommunala avfallshanteringstjänster har genomförts för att gynna miljön och principerna för cirkulär ekonomi."

Visionen grundar sig på det primära målet i avfallslagens prioriteringsordning och är mycket ambitiös, eftersom den totala mängden kommunalt avfall i Finland har ökat i flera år och 2020 hade stigit med cirka 30 % jämfört med nivån 2010. Framgång och erkännande kunde i bästa fall leda till en positiv spiral där allt fler vill vara med. För att lyckas krävs att alla parter i avfallshanteringen samarbetar och förbinder sig till de gemensamma målen.

Målen i det avfallspolitiska programmet för åren 2023-2028 är:

1. Minskning av avfallsmängden och återanvändningen av begagnade varor och material ska främjas.
2. Rådgivning och upplysning om avfallshantering stöder förverkligandet av målen för cirkulär ekonomi och prioriteringsordning.
3. Mängden återvinningsbart avfallsmaterial som samlas in separat som brännbart avfall ska halveras.
4. Insamlingen och transporten av avfall ska ordnas logistiskt effektivt och med så små skadliga miljökonsekvenser som möjligt.
5. Tillgången till avfallsstationsservice ska förbättras.
6. Målet med taxapolitiken är att avgifterna ska vara täckande och jämlika samt att avfallshanteringen ska styras enligt prioriteringsordningen.

Utlåtanden med anledning av Sydvästra Finlands avfallshanteringspolitiska program 2023–2028, skall senast 30.11.2022 vara Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnd tillhanda.

Enligt förvaltningsstadgan för Pargas stad paragraf 67, ansvarar Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster för de uppgifter som ankommer på kommunen enligt avfallslagen och som inte är överförda på den regionala avfallsnämnden eller avfallsbolaget och fungerar som kontaktorgan i avfallshanteringsärenden gentemot den regionala avfallsnämnden.

Bilaga

"Riktning"- Sydvästra Finlands avfallshanteringspolitiska program 2023–2028 (utkast)

Kompletterande material

Utkast till bakgrundsrapporten

Föredragande

Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster tar del av det avfallspolitiska programmet för åren 2023-2028 och avger som Pargas stads utlåtande följande:

Visionerna och målsättningarna i det avfallspolitiska programmet för åren 2023-2028 är högt ställda och förutsätter bra växelverkan mellan de olika aktörerna, samt ett fungerande samarbete för att dessa skall uppnås. Även delägarkommunerna har en central roll i hur väl målen och visionerna uppnås och efterföljs.

Vikten av hur den konkreta avfallshanteringen från rådgivning till mottagning och behandling, samt återanvändning genomförs är avgörande.

Rådgivningstjänsterna skall finnas att få på kundens språk. För att öka insamlingen av nytto- och biologisktavfall behöver insamlingsnätverket utvecklas och vara heltäckande, samt finnas tillgängligt över hela verksamhetsområdet.

Pargas stad ser det som intressant och kunde vara med och utveckla självbetjäningstationer i skärgården för att förbättra servicen och tillgängligheten av dessa. Utöver detta skulle det finnas behov av mottagning av varor och material som kan överlåtas för återanvändning för att ytterligare nå målen för cirkulär ekonomi.

Prissättningen och taxapolitiken på tjänsterna och servicen skall vara sådan att den sporrar till sortering, återvinning och minskning av avfallsmängden. Inom hela verksamhetsområdet bör prissättningen och avgifterna vara på samma nivå, d.v.s. inte olika avgifter för olika områden.

Insamlingen och transporten av avfall ska ordnas logistiskt effektivt och med så små skadliga miljökonsekvenser som möjligt, så att även mindre och lokala aktörer ges möjlighet att erbjuda sina tjänster. Pilottestning av separerande slamtransportutrustning och utvecklingen av lokalhantering av slam behöver drivas vidare för att minska belastningen på de små centraliserade mottagningsplatserna för slam i skärgården.

Avslutningsvis konstateras att arbetet med att arbeta fram det avfallspolitiska programmet har varit involverande där kommuninvånare, avfallsaktörer och myndigheter har getts möjlighet att delta och uttala sig.

Paragrafen justeras omedelbart på mötet.

Beslut

Förslaget godkändes.
Paragrafen justerades omedelbart.

Delgivning

Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnd, stadsstyrelsen, Pargas stads miljötillsynsmyndighet